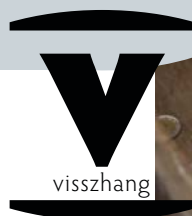

Kódorgás a tóparton

Einstand. Bánkító
Képzőművészeti Fesztivál

NAGY KRISTÓF

Bánk, 2017. VII. 12–15.

KISSPÁL SZABOLCS:

Őrizetlen civil pénz

Érdeemes-e egy fesztiválra kortárs képzőművészetet vinni? Erre a kérdésre csak nehezen lehet válaszolni, mivel a kortárs művészet fehérre festett, csendes és lehetőleg hűvös tereinek a Bánki-tó partja éppen az ellenkezőjét kínálja: napot, port, zajokat és olyan hőmérsékletingadozást, amely a múzeumi hőmérőket rövid távon kikészítené.

A Bánkító Fesztivál idei képzőművészeti programja, melynek kurátora Don Tamás, asszisztense pedig Feigl Fruzsí volt, mégis megpróbálta megoldani ezt a helyzetet, és olyan eseményeket vitt a nőgrádi dombok közé, amelyeket akár a délelőtti, tó körüli kódorgás közben is elkaphatott a napi négy-ötezer fesztiválózó egy része. Lehet, hogy az adottságok sok szempontból ellene szóltak a

Persze nem érdemes túldimenzionálni sem a szerepüket. Az *Einstand* cím alatt összefogott 20 képzőművészeti projekt – melyeknek jelmondata az, hogy „az ország 99 százaléka bármikor kerülhet olyan helyzetbe, mint Molnár Ferenc regényében a kisfiúk, akiktől elvették az üveggolyóikat” – költsége a fesztivál teljes büdzséjének szűk 1 százalékát teszi ki. Ez a számlovgálás pedig olyan játék, amit installációjában Lima Victor is lecsapott, amikor arany lufikkal írta ki minden fesztiválhelyszín fölé annak a költségét. A lufik persze csak lufik, és így az egyes számszámok úgy mozognak, mint egy nagyberuházás számai, igaz itt a szélnek és a fesztiválózóknak köszönhetően. A képzőművészeti programok einstandtematikájából fakadóan a pénz számos további alkotásban is felbukkan. KissPál Szabolcs például Erdély Miklós 1956-os akcióját játszotta újra *Őrizetlen civil pénz* címmel, amikor egy nyitott ládát helyezett a tópartra „A civil mozgalom tisztasága megengedi, hogy így gyűjtsünk támogatást tevékenységük folytatásához”-felirattal. De úgy tűnik, hogy vagy a magyar civil mozgalom nem elég tiszta, vagy pedig a Harcsa kocsmában túl drága az alkohol, mert szombat reggelre a ládában lévő pénz határozottan megfogyatkozott, sőt, még a buzdító példának kiragasztott 10 ezer forint is bulivá szublimálódott. Dobokay Máténak Don Tamás aktív kurátori közreműködésével készült *Egészségünkre!* című projektjében is csak fogyott a pénz, amikor a művészeknek járó anyagköltséget eleették és elitták, és csak a fesztivál felé már elszámolt számlát egyenlítették ki, ami azért kapott egy Dobokayra jellemző monokróm felületet. De bármilyen frappánsan reflektál ez a projekt arra az ellentmondásra, hogy az erősen az informális viszonyokra épülő Bánkító az informalitás egyik klasszikus formáját, a korrupciót teszi a kritika tárgyává, a polgármesteri hivatal színháztermébe kihelyezett számlát sokszor még azok se vették észre, akik ott töltötték a fesztivál jó részét. Hasonlóan frappáns, de a fesztiválon mégsem működő alkotás Gróf Ferenc *Fürge[1] szék[2]* című installációja, amely

Foto: Balogh Viktória

SIMON ZSUZSANNA és HUSZTHY ZITA: *Az eset már több napja történt, a tettesek még mindig ismeretlenek*

vállalkozásnak, de legyünk őszinték: kiket tudna vonzani egy ilyen kortárs művészeti sorozat, ha nem a Bánkító Fesztivál jólszituált, jellemzően fiatal és budapesti közönségét?

a parkolóban két Suzuki tetejére helyezett fa hordszék. Ez a mű, mely Magyarországnak a globális járműipari értékláncban betöltött szerepével foglalkozik, egy galériatérben minden bizonnyal működhethetne, de egy fesztiválon nem szúrja ki könnyen a látogatók szemét.

Bár az összes művészeti projektet nem tudtam megnézni egy délelőtti bányai kódorgás alatt – de amikkel találkoztam, azok nagyrészt jól mérték fel, hogy milyen jellegű dolgokat érdemes készíteni egy fesztiválra. Ilyen Fehér Zsanett és Nagy Krisztina Bánk bánja terve, melyben fiktív és természetesen túlázott bányai beruházásokról helyeztek ki az EU-finanszírozta projektekére hajazó támogatási táblákat, s melyek olyan frappánsan háborították fel a helyieket, mint egyik valóban túlázott projekt se, így a buszmegállóban lévő táblát le is kellett venni. A fesztivál adottságaival számoló művek közé tartozik Tóth Balázs Máté két, a fesztivál területén grasszáló és a látogatókat korrupcióra biztató figurája, Korum Pali és Kenőpénz Jancsi, melyek a mindenkori sportesemények kabalafiguráit idézik. Ugyancsak ebbe a vonalba illeszkedik Simon Zsuzsanna és Huszthy Zita agara is, amely oldalán egy nemzeti-szín céltáblával kószált a fesztiválon. Akit érdekelt a kutya festés háttere, az a gazdától kérdezhetett utána (spoiler: az akció a tavaly egy magyar vadász által lelőtt francia pásztor-kutya történetét akarta közelebb hozni a fesztiválózókhöz).

TELEPORT GALÉRIA feat. LEITNER LEVENTE VIP

A fesztivál fesztivál jellegére építő képzőművészeti projektekkel kapcsolatban persze felmerülhet az a kérdés, hogy mennyire képesek többek lenni egy-egy gegnél, és mennyire képesek túllépni a fesztiválózókon koncertek közötti szórakoztatásának funkcióján. Azaz provokatívan kérdezhetnénk azt is, hogy ha ezeket nem képzőművészetként, hanem csak szórakoztató programokként aposztrofálnánk, akkor miben különböznének a Sziget fesztivál forgó-, zászló-, festék-, lézer- vagy konfettipartijaitól? Természetesen a két fesztivál közönsége alapvetően más, de kérdés, hogy túl a státuszkülönbségeken, a Bánkító jellemzően értelmiségi látogatói számára nem ugyanazt a szerepet töltik-e be a kortárs művészeti mókák, mint a Szigeten bulizók számára a nagyszabású, színes forgatagok.

De túl a szkepszisen, néha mégis tökéletesen klappol a korrupció tematizálása a kortárs művészettel és a fesztiválhangulattal. Amikor hajnali 4-kor valaki elrángatott a VIP-be, már felkészültem rá, hogy végre legalább távolról láthatom Dzsudzsák Balázst, valódi VIP helyett azonban a Teleport Galéria és Leitner Levente koprodukciójában megvalósult vásári luxusbódéba jutottam – a bejutáshoz nélkülözhetetlen jó kapcsolat igénybevételével. Ez a helyszín, amiről én abban a pillanatban nem is raktam össze, hogy a képzőművészeti program része, egyszerre volt egy önmagában is megálló bulihely és műalkotás, így szinte sajnáltam, hogy a fesztivál más, tényleg csak protekcióval látogatható helyszíneit nem avanszálták a képzőművészeti program részeivé.

LIMA VICTOR: 53.163.000